

Marjo Laukkanen

Vähän ihmistä, eläintä ja autoa

Kuvanveistäjä Kimmo Schroderuksessa on jotain vähän epätodellista. Kuin niissä vääntyneissä autoissa, joita hän parhaillaan työstää vaimonsa, kuvanveistäjä Noora Schroderuksen kanssa.

Vaikka Kimmo Schroderus saapui Rovaniemelle helmikuun loppupuolella, hän lähti reissuun jo paljon aikaisemmin.

– Tämä on ollut meidän residenssitalvi, Schroderus kuvailee.

”Meillä” Kimmo Schroderus tarkoittaa itseään ja vaimoaan Noora Schroderusta. Ensin Kimmo seurasi vaimoaan tämän vieraillessa sydäntalvella Pohjoismaisen taidekeskus Dalsåsenin residenssissä Norjassa. Paluumatkalla pariskunta kävi Ruotsissa pystyttämässä näyttelyn ja neuvottelemassa Kimmon kiertävän Mörköveistoksen lähitulevaisuudesta.

Schroderukset piipahtivat kotonaan Nurmijärvellä vain pikaisesti ja jatkoivat matkaa Rovaniemelle. Nyt oli Nooran vuoro seurata Kimmoa, joka on Wihurin vierailevana taiteilijana taiteiden tiedekunnassa.

Kimmo Schroderus

Yhteinen maailma

Vierailevan taiteilijan työhuoneessa on ahdasta. Tila näyttää pieneltä, kun siellä on puu- ja teräspöytiä, kuljetuslaatikoita, työkaluja ja -laitteita sekä muun muassa 20 kiloa silikonista. Silti huoneessa on vain murto-osa kaikesta siitä, mitä Schroderukset tarvitsevat teokseensa.

Työhuoneen kahdella teräspöydällä on lujitemuovista tehtyjä karkeita osia, joiden päällä on kolme pronssista autoa. Sivupöydällä on eri vaiheessa olevia pieniä hahmoja ja silikonimuotteja. Kyseessä on Kimmo Schroderuksen ensimmäinen yhteisteos vaimonsa kanssa tai ylipäätään kenenkään kanssa.

– Kutsumme sitä maailmaksi. Mitta-kaava on yhden suhde kahdeksantoista, Schroderus kertoo.

Valmiissa teoksessa on neljätoista teräspöytää, joiden päälle rakentuvaan maailmaan tulee muun muassa teitä, vuoria, taloja, toistasataa hahmoa ja 50–100 autoa, jotka valmistetaan kipsistä, alumiinista ja pronssista.

Aitoa kapitalismia

Pienoismaailma koostuu tarkoituksella osista. Kuvanveistäjä joutuu työssään pohtimaan monenlaisia käytännöllisiä ja logistisia ongelmia. Päänvaivaa aiheuttaa esimerkiksi teoksen koossa pysyminen, kuljettaminen, sen mahtuminen näyttelytilan ovesta sisään ja säilyttäminen näyt-

Valokuva: Jussi Tiainen

Kimmo Schroderuksen massiivinen Mörkö-veistos painaa 5 000 kiloa. Kuvassa teos on esillä Nurmijärvellä vuonna 2008.

telyjen välillä sekä lopullisen kodin löytäminen työlle.

Harvalla on varaa ostaa teosta, jota on tehty 2,5 vuotta. Niin kauan Schroderukset ovat työstäneet pienoismaailmaansa ennen näyttelykierrosta, joka alkaa marraskuussa Jyväskylän taidemuseosta.

Schroderusten maailman järjestystä voi muuttaa, ja se on sovittavissa monenlaiseen tilaan. Teosta on myös helpompi säilyttää ja kuljettaa palasina. Toisaalta paloiteltavissa oleva teos on saanut kuvanveistäjät miettimään myös sen myymistä osissa.

– Annamme ehkä yleisön päättää, haluaako se ostaa palasia, jotka sitten korvaisimme uusilla osilla.

Korvaamisajatus syntyi, kun pariskunta mietti, miten se voisi jatkaa vaillinnaisen teoksen esittämistä, jos palasia menee kaupaksi. Uudet osat olisivat erilaisia kuin vanhat mutta niin, että ne sopisivat kokonaisuuteen.

– Silloin teos olisi yhdistelmä kahdesta eri maailmasta.

Schroderus kuvailee tilannetta aidoksi kapitalismiksi, ilman voimakasta arvolutausta. Pienoismaailmassa vallitsisi näin todellinen rahanvalta.

– Ulkopuolinen raha tulee eikä kysele lupaa, ja maailma muuttuu sen mukana.

Alkeellinen kyborgi

Autoihin Schroderuksella on erityinen suhde. Pienoismaailmassakaan autot eivät ole ”vain” autoja.

– Autoja on väännelty mutta niin, etteivät ne assosioitu kolariin. Kun autoa väännetään epätodelliseksi, se muuttuu eläimen, ihmishahmon ja auton välimuodoksi.

Schroderuksen mukaan on kiinnostavaa, miten auto muuttuu sarjakuvamaiseksi persoonaksi vain sen muotoa muuttamalla. Tässä kohtaa on pakko kysyä,

Kimmo Schroderus

- kuvanveistäjä
- asuu ja työskentelee Nurmijärvellä
- syntynyt 1970 Jyväskylässä
- debytoi taiteilijana vuonna 1993 Jyväskylässä
- valmistunut Helsingin Kuvataideakatemiasta vuonna 1998

näkeekö Schroderus autot todella persoonina.

– Kyllä, mutta näen muutenkin autot persoonina.

Autoilla on ollut keskeinen osa myös Kimmo Schroderuksen parissa aiemmassa työssä. Kuvanveistäjän mukaan auto onkin muodoltaan lähellä veistosta.

– Auto tosin on usein aika lättänä, kun veistos on usein muodoltaan pystympi.

Schroderuksen mielestä auto on kiinnostavampi kuin moni muu kone.

– Auto on kaveri, jonka kanssa lähdetään seikkailulle. Kun autolla on ajanut niin paljon, että kaikki on tuttua ja tapahtuu ajattelematta, ihmisen ja auton yhdistelmä muodostaa alkeellisen kyborgin.

Yksi laumasta myytävänä

Millainen auto kuvanveistäjällä itsellään sitten on? Tai oikeastaan pitäisi kysyä, että millaisia autoja, sillä paljastuu, että pariskunnalla on niitä neljä.

– Piiska, Lydia, Reino ja Pantera. Pantera on laumamme uusin, joten sillä ei ole vielä omaa nimeä.

Schroderuksen mukaan auton persoona avautuu ajan kanssa.

– Kun auton kanssa on tekemisissä tarpeeksi kauan, syntyy kuva hänen luonteestaan, sukupuolestaan ja sitä kautta nimestä.

Neljä autoa on taiteilijan mielestä hieppaan liikaa, joten Reino on myynnissä. Rovaniemelle Schroderukset saapuivat Lydialla eli autolla, joka Kimmon mukaan ”raataa, roudaa ja kiskoo”. Topakka täti saa Schroderusten autoista vähiten puunausta ja eniten räkkiä. Rovaniemellä Lydia onkin ollut pitkään huollossa.

– Olemme nyt kävelevä perhe. ●